

Democratie op drift

Op 17 maart a.s. zijn er weer Tweede Kamerverkiezingen; de essentie van onze representatieve democratie. Toch bestaan er zorgen over ons democratisch bestel: is dit wel opgewassen tegen het opkomende illiberaal populisme? Of anderzijds: is dit systeem wel representatief genoeg om 'de wil van het volk' tot uitdrukking te brengen?

Sinds de laatste verkiezingen (2017) is er een boel gebeurd op het politieke toneel. In veel van deze kwesties lijkt de legitimatie van politieke besluitvorming daarbij onder vuur te liggen van mensen die zich niet gehoord voelen. Zij zijn van mening dat politieke vooringenomenheid en gevestigde belangen echte verandering in de weg staan, dan wel veranderingen willen forceren tegen de wil van het volk. De PVV (tweede in de peilingen, na de VVD) en FvD (de snelst groeiende nieuwe partij) wantrouwen daarom de politiek.

Anderen proberen juist via bijv. juridische weg de politiek te dwingen tot actie. Is het vertrouwen in de parlementaire democratie te herstellen, en zo ja: hoe? De afgelopen jaren hebben verschillende alternatieve voorstellen, die een aanvulling zouden kunnen vormen op de representatieve democratie, de revue gepasseerd.

Of moeten we de schijnbare ontevredenheid wijten aan de opkomst van social media en de aandacht ervoor in het publieke debat, en juist het vertrouwen herstellen door transparantie en betrouwbaarheid van instituties?

Programma

In deze cursus zal worden ingegaan op (niet persé in deze volgorde):

- Het ontstaan en de evolutie van de (representatieve) democratie
- Concepten als het 'algemeen belang' & het 'sociaal contract'
- De rol van instituties in een rechtsstaat
- Nationalisme, totalitarisme & de weerbare democratie

- Emancipatie, democratisering & populisme
- 'De politiek' (pacificatie, bestuur) & 'het politieke' (politisering, strijd)
- Politieke representatie, verbeelding & identiteit
- Macht, elites, lobby's & politieke partijen
- Identiteitspolitiek, polarisatie & tribalisme
- De rol van (oude & nieuwe) media bij voorlichting & beeldvorming
- Directe democratie: referenda, participatie & deliberatieve democratie

N.B: de cursus zal elementen bevatten uit eerdere cursussen:

- Democratie onder druk (2017)
- De wereld op z'n kop (2018)
- Botsende culturen (2020)

Cursusnummer	x21W-2F01
Docent	<i>Edward van der Tuuk</i> Drs. Edward van der Tuuk studeerde sociale filosofie, wetenschap & samenleving, en ethiek aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij studeerde af op de ethische implicaties van de wettelijke erkenning van 'intrinsieke waarde' in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren en de Wet op de Dierproeven in relatie tot moderne biotechnologie. Hij verzorgt cursussen voor HOVO en andere instellingen.
Vakgebied	Filosofie
Dag	Vrijdag
Inschrijven voor	vr 22 jan. 2021
Tijd	10.45-12.45
Cursusdata	5 februari t/m 23 april, 2 april vervalt
Prijs	€ 232,-
Aantal colleges	10
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie

Cursusmateriaal

cursusmateriaal wordt geplaatst op de website van de docent,
<https://democratieonderdruk.wordpress.com/>